

גליון רכ"ה
שנה ו' תשע"זסיפורי
צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלס"א

תודה למשפחת קליטן על אישור לפרסום בתמונה

סיפורי חז"ל

פור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד רבי טרפון, שחי בתקופת התנאים, בנוסף לגדלותו בתורה היה עשיר גדול. חברו רבי עקיבא ביקש לזכות אותו במצווה חשובה של גמילות חסדים, ולפיכך חיפש אחר דרכים מקוריות לעשות זאת. באחד ממפגשיהם פנה אליו רבי עקיבא ואמר לו: רבי, יש לי הצעת השקעה מצויינת בשבילך. האם תרצה אחת שארכוש לך עיירה או שתיים? רבי טרפון הסכים לעיסקה. הוא העניק לרבי עקיבא סכום כסף גדול: ארבעת אלפים דינרי זהב, תוך תקווה שהוא ירכוש עבורו גדל"ן שיפיק ריווח רב ברבות הימים. רק נפרדו השניים ורבי עקיבא מיהר לקחת את הכסף ולחלק אותו לעניים עד הפרוטה האחרונה. בפעם הבאה שנפגשו אמר רבי טרפון לרבי עקיבא: "האם תוכל להראות את העיירות שרכשת עבורי?" רבי עקיבא לא השיב. הוא נטל את ידו של רבי טרפון בשתיקה, והוביל אותו לבית המדרש הסמוך. שם הוא פתח את ספר התהילים וביקש מהנוכחים לקרוא מתוכו. הם קראו עד שהגיעו לפסוק בפרק ק"ב, שם נאמר: "פור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד, קרנו תרום בכבוד". רבי טרפון הבין היטב את הרמוז. רק מתן לצדקה היא ההשקעה האמיתית שתניב ריווח נצחי. הוא נשק לראשו של רבי עקיבא ואמר: "רבי ואלופי אתה" - רבי בחכמה, ואלופי בדרך ארץ.

פרשת השבוע

רבנו. מה זאת אומרת? שאל השופט. הספר הזה עלה לנו באלפי רבבות נפשות מישראל, השיב רבי יהושע לייב, למענו שפכו דמם, עונו, נשרפו ונרצחו, ועל קיום תג אחד שבו הועלו רבבות רבבות על המוקד. ההסבר הרגיש שיצא מפי רבינו תוך להט נפשי והשתפכות קודש, שיכנע את השופט הוא קם ממקומו והבטיח חגיגת לבטל מעתה את הנוהג הזה לחלוטין הופעת רבינו באולם בית המשפט, עשתה על השופט רושם עמוק ובנוכחות רבינו הודיע שהוא מעביר את המשפט הנידון לפני רבינו שידון בין שני הצדדים. רבינו היה מספר שמאותו מאורע ואילך היה נוהג אותו השופט להעביר אליו תכופות משפטים מסובכים שונים שהוגשו לבית המשפט.

צדיק וישר הוא (ל"ב - ד')

מסופר על הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א שפגש פעם אחד מתלמידיו לשעבר ושאלו לשלומו. אותו תלמיד שלא היה בקו הבריאות, השיב לא היה מוזק אילו היה קצת יותר טוב. אמר ה"חפץ חיים": מניין לך שלא היה מוזק, הרי כל מאי דעביד רחמנא לטב עביד, ואם הוא מודד לנו במידה מסוימת בוודאי שזה מה שצריך להיות ולא יכול להיות בשבילנו משהו אחר יותר טוב.

ויכתוב משה את התורה הזאת וגו' (ל"א - ט') (כבודו של ספר תורה) הגה"ק רבי יהושע ליב דיסקין זיע"א, בהיותו רב העיר בריסק ביטל נוהג חולין שהנהיגה שם הרשות שיהודי שנתחייב שבועה בבית המשפט הממשלתי, היו משביעים אותו בנקיטת ספר תורה ביד, וכך בכל מקרה של השבעת בעל דין יהודי, טלטלו פקידי בית המשפט את ספר התורה מבית הכנסת לבית הדין וחזרה, רע היה בעיני רבינו נוהג זה, הוא ראה בכך פגיעה בכבוד התורה. עמד רבינו והכריז: הקץ לטלטול הספר לבית המשפט. לא ארכו הימים ויהודי מבני העיר נתבע לדין בערכאות ויצא חייב שבועה, שליחי הרשות הלכו כמנהגם להביא את ספר התורה לאולם בית המשפט, אבל בבואם לבית הכנסת הוגד להם שבפקודת הרב אין למסור את ספר התורה, השליחים חזרו בידיים ריקות והודיעו לשופט שמתעם הרב החדש נאטר טלטול הספר ממקומו. רבינו הזומן להופיע בית המשפט לנמק את הוראתו, כאשר בא לבית המשפט פנה אליו השופט: האמת הדבר שכבודו אינו מרשה הוצאת ספר תורה לבית המשפט? רבינו השיב כן, מה הטעם שאל השופט. אנו חסים על חפץ זה הוא עלה לנו ביוקר השיב

זמני השבת

זמני יציאת החג

ירושלים: 5:52 ת"א: 6:53 ר"ת: 7:29

וילך - שבת שובה

זמני כניסת החג

ירושלים: 5:40 ת"א: 5:55

האיש שזכה שתשובתו התקבלה

היה פעם יהודי עשיר ושמו ראובן, בעיירה קטנה שבה הוא חי היה ראובן האדם האמיד ביותר, בנוסף לעושרו, הוא היה גם תלמיד חכם ואחד הלמדנים הגדולים של הקהילה, מטבע הדברים, היה אדם עשיר ויודע ספר כמו ראובן, צריך להיות אחד האנשים הנכבדים בקהילה, אדם שיש לו ידידים רבים וזוכה לכבוד והערכה. אך לא כן היה המצב עם ראובן: הוא היה מאד לא מקובל בעיירה, ובני הקהילה ממש לא אהבו אותו, הסיבה לכך היתה נעוצה בתכונה לא חיובית שהיתה אחד מקווי האופי הבולטים של ראובן, הוא היה קמצן בצורה קיצונית, מה ערכו של עושר ולמדנות אצל קמצן שכזה? נהגו הבריות לשאול ונדרו לראובן בראשם ברחמים רבים. ואכן עם כל למדנותו, דבר אחד לא הצליח ראובן ללמוד, כיצד להלך עם הבריות ואיך ליהנות את העניים מרכושו הגדול. בלבו פנימה ידע אל נכון כי ה' חנן אותו ברכוש גדול, כדי שהוא יחלק אותו עם אלה שמזלם לא האיר להם פנים, אולם הוא לא הצליח להתגבר על טבעו הקמצן ולתת לעניים יותר מאשר נדבה עלובה, להזמין אליו עני הביתה ולתת לו ארוחה חמה – דבר כזה לא בא בחשבון כלל, בהיותו העשיר היחידי בעיירה חשש ראובן, כי ביתו יהפך לוועד לקבצנים ופושטי יד, אם יודע שאצלו אפשר לקבל ארוחה חמה, הוא לא היה מעוניין בכך ועל כן נתן הוראות חמורות לבני ביתו וכן למשרתים, שלעולם לא להכניס עני לתוך הבית.

פעם אחת הגיע לעיירה אדם זר שבא מרחוק, ממבט ראשון ניכר היה כי ההלך הינו עני, כי בגדיו היו מרופטים ונעליו קרועות, אולם ככול שהיה עני, לא היה פושט יד וכל מראהו, למרות היותו עלוב, אמר כבוד. הוא נכנס לבית המדרש, נטל גמרא וישב ללמוד, קשה היה לו להתרכז בלמוד, לאחר שזה שלושה ימים לא בא אוכל לפיו, לא עבר זמן רב, עד שלבית המדרש נכנס אדם לבוש הדר, גם הוא נטל גמרא וישב ללמוד ליד ההלך, האיש עשה עצמו לומד ומוזווית עיניו הביט על הזר והאזין ללימודו, לפתע הוא קם, ניגש אל היהודי העני, בירך אותו לשלום ואמר לו: שמי ראובן, אני רואה שאתה יודע ללמוד, אשמח מאד אם תבוא אל ביתי אחרי התפילה ונלמד יחד.

האיש הודה לו מקרב לב כשהוא שמח שהנה מישהו הזמין אותו הביתה. בינתיים נכנסו לבית המדרש יהודים נוספים ואחדים ניגשו אליו והזמינו אותו לביתם, תודה רבה, אך כבר הזומנתי, השיב האיש אסיר תודה על כך שמתעניינים בגורלו. כולם היו מופתעים למדי בראותם כי הזר מתלווה אל ראובן והולך לביתו בתום התפילה, הם שמחו לראות כי סוף סוף מצא ראובן אפשרות לסטות ממנהגו ולהזמין עני לביתו. מה שהם לא ידעו היה, כי ראובן כלל לא התכוון לכבד את אורחו בארוחה, כל רצונו היה לחטוף איתו שיחה בעניני לימוד ולהפגין בפניו את ידענותו. וכך היה, בעוד שראובן היטב ליד השולחן לארוחה דשנה. הוא הושיב את אורחו בחדר אחר והציג בפניו שאלות שונות שהתעוררו אצלו תוך כדי הלימוד, כאשר האורח משיב על שאלותיו בטוב טעם ובקיבה ריקה, כשסיים ראובן את ארוחתו איחל לאורחו לילה טוב וליווה אותו אל הדלת. היהודי גרר את עצמו בקושי חזרה לבית המדרש ושכב לישון על אחד הספסלים רעב ומוותש. למחרת בבוקר שוב הזמין ראובן את ההלך לביתו, היהודי המסכן הסכים ללכת עמו וחשב לתומו שאולי לא ידע אתמול שאני רעב והיום בטח יתן לו אוכל, אולם המחזה של אתמול חזר על עצמו בדייקנות: דיבורים רבים כן – ארוחת בוקר לא. בצעדים כושלים עוב את ביתו של העשיר ובהגיע לכיכר השוק נפל מאפיסת כוחות והשיב את נשמתו לבוראו, הוא הובא לקבורה באותו היום, וסוף סוף מצא מנוחה לנפשו, אך האומנם מצא? בלילה הבא, כאשר ראובן ישן על מיטתו הרכה, הרגיש לפתע, כאילו

יד נעלמת מטלטלת אותו טלטלה עזה ומאלצת אותו להתעורר משנתו, הוא התעורר בבהלה והתיישב במיטה, לפתע ראה לפניו דמות מבהילה לבושה בתרכיכים לבנים ועל ראשו ברדס שחור. פניו של האיש נהרו באור מוזר ולפתע הבין ראובן שזהו אותו תלמיד חכם עני שהזמין אותו לביתו פעמיים. "מה אתה רוצה ממני? לך לשלום ותעזוב אותי בשלום!" – קרא ראובן בפחד גדול. "הלוואי ויכולתי לעזוב אותך בשלום" – השיב האיש – "אולם אינני יכול לעזוב אותך בשלום, כל זמן שאני בעצמי אינני מוצא מרגוע לנפשי", והוסיף: "אתה רואה, כאשר נפטרתי אתמול והגעתי לבית דין של מעלה, נאמר לי כי אין הם יכולים לדון במקרה שלי, כל זמן שהאיש האחראי למותי לא יופיע יחד איתי". "אולם אינני רוצה למות! אינני מוכן להופיע עדיין לפני ב"ד של מעלה!" קרא ראובן בבהלה גוברת והולכת. השיב היהודי: "יש מוצא מן הסבך, אולם זה תלוי בך. הרי אתה גרמת לכך שאני נתון בצרה זו". אינני מבין ענה ראובן, "ובכן המצב הוא כזה" אמר היהודי: "נאמר לי בב"ד של מעלה, שמצאו אותי זכאי ויכולתי ללכת ישר לגן עדן, אלמלא עוון אחד שמצאו בי: אני אחראי לכך שבגללי יהיה מישהו צפוי לעונש בגללי, והכוונה אליך שיכולת בקלות להציל את חיי, זה הכלל למעלה: אם יהודי אחד גרם סבל לשני, הרי באופן בלתי אמצעי אחראי לכך גם הקורבן במידת מה.

"אוי ואבוי לנפשי!" – פרץ ראובן בכבי – "גדול עווני מנשוא ובוודאי מגיע לי עונש גדול, אולם אני מבקש שתרחם עלי". "הדבר תלוי רק בך" השיב האיש, "אם אתה מוכן לעשות תשובה בצורה כזאת שעוונך יכופר, ייטיב הדבר לשנינו, אתה תינצל מעונש מוות, ואני אוכל להיכנס לגן עדן". "אעשה כל מה שתאמר לי", צעק ראובן. ובכן טוב, "מחר בלילה בשעה זו תבוא ליער שמאחורי העיירה, אני אחכה לך שם ואומר לך מה שעליך לעשות". אמר האיש ונעלם.

למחרת בשעה שהעיירה היתה שרויה באפילה, יצא ראובן את ביתו בחשאי, בלי לומר דבר לבני ביתו, ליבו היה מלא פחד והוא תהה מה מצפה לו עתה. האיש בתרכיכים הלבנים כבר חיכה לו ביער, "פשוט את בגדיך ולבש את אלה" אמר לו האיש, בהצביעו על בגדים מרופטים ומטולאים, באין אומר עשה ראובן כפי שנצטווה. והמשיך האיש ואמר: עתה לא תלך יותר הביתה, אלא תלך לבית המדרש, ותשב שם כדי להתפלל וללמוד תורה, איש לא יכיר אותך וייתחסו אליך כמו אל עובד אורח עני, אל תבקש נדבות או מזון מאיש וגם אם יציעו אל תיקח, כך תהיה רעב עד מאד ותגיע עד סף המוות, כדי שתדע מה הרגשתי אני. כאשר תרגיש שאתה הולך למות, תלך אל ביתך ותבקש אוכל, גם שם לא יכירו אותך וקרוב לוודאי שיסרבו להאכיל אותך, לפי ההוראות שאתה נתת להם. אולם בשום פנים אסור לך לגלות את זהותך לאיש וגם לא לבקש מזון ממקום אחר, אחרי שתשבור את רעבונוך בדרך כל שהיא, תחזור לבית המדרש, עד ששוב תרגיש שנשמתך פורחת אם לא תאכל, ושוב תלך לביתך וכי. כך תמשיך לחיות במשך שנה תמימה, אם תמות במשך השנה תהיה מיתתך כפרתך, ואם תישאר בחיים, תחזור לכאן בדיוק בעוד שנה בחצות הלילה ואני אומר לך מה עליך לעשות. בסיימו את דבריו נעלם האיש והיה כלא היה.

כשהוא שבור ורצוצץ ולבו מר עליו עשה ראובן את דרכו לבית המדרש שעדיין היה נעול, עם עלות השחר בא השמש ופתח את הדלת וראובן נכנס והתיישב בפניה והחל לומר תהילים כשעיניו זולגות דמעות. עד מהרה התמלא בית המדרש במתפללים וראובן הצטרף למנין הראשון, אנשים הלכו ובאו ורק ראובן נשאר יושב בבית המדרש, השמש הזמין אותו לארוחת בוקר, ראובן אמר תודה וסירב, גם לארוחת הצהריים סירב ראובן להזמנת השמש, והשמש הסיק שאין הזר זקוק לעזרה והרשה לו לעשות את הלילה בבית המדרש.

צ'י של ונמשל

מלחמת היצר מלחמה תמידית

היצר הרע אורב לאדם כל ימי חייו, ומנסה להסיתו מדרך התורה, ועל האדם להלחם בו בכל תחבולה כדי לנצחו. משל למה הדבר דומה: לשתי מדינות אשר נלחמו זו בזו שנים רבות, יום אחד הכריז המלך של אחת מהן, כי אדם אשר ימצא פתרון ויביא לישוב הסכסוך בין המדינות, יזכה בפרס גדול, תינתן לו האפשרות להכנס לאוצרות המלך וליטול שמה במשך שעה שלימה כל מה שליבו חפץ. הגיע אדם חכם אשר יעץ למלך פתרון הולם ליישוב הסכסוך, עשה המלך כדבריו והשלים שרר בין המדינות, ואכן הוזמן אדם חכם זה לבוא ביום פלוני אל בית המלך לשם קבלת הפרס המובטח. בהתקרב היום חשש המלך שבמשך השעה יטול האיש החכם מאוצרותיו את הדברים היקרים ביותר, פנה המלך ליועציו וביקש עצה מה לעשות? אמר אחד היועצים, נודע לי שאדם זה אוהב מאד לשמוע מנגינות ערבית ולבו הולך אחריהן, אם כן הושב בבית האוצרות את התזמורת המעולה ביותר, וכשיכנס האיש לבית האוצר, תפצח התזמורת בנגינה, והאיש יישב בקסמי הצלילים, ויסיח דעתו מאוצרות המלך. שמח המלך לעצה הנבונה וכך עשה, וכשנכנס האיש לבית המלך קפא על מקומו לשמע מנגינה נפלאה, אולם מיד הזכיר לעצמו לשם מה הוא בא, ומיהר להכנס לחדר האוצרות, חיפש האיש בין האוצרות, אך המנגינה הערבה הסיחה את דעתו ובלבלה את מחשבתו, לרגע קט נעמד להקשיב לצלילים הקסומים, ועוד רגע, ועוד רגע, ואז גער האיש בעצמו, אל תשכח לשם מה באת לכאן, אולם המנגינה היתה כה ערבה לאזנו עד שלפתע הכריז השר הממונה על האוצרות: "תם הזמן", אבל - מלמל האיש במבוכה - לא הספקתי לקחת דבר, לא הועילו כל טענותיו הזמן עבר, וכך חזר לביתו עצוב וממורמר על ההודמנות הנפלאה שהיתה בידו והוחמצה בהיסח הדעת.

כך הוא הנמשל, האדם מקבל מתנה נפלאה מהקב"ה, במשך כל ימי חייו רשאי הוא לצבור לעצמו מצוות ומעשים טובים בעולם הזה, אולם אז קם יועץ רשע - היצר הרע, ומפתה אותו בדברים אחרים המסיחים את לבו מתורה ומעשים טובים, לבסוף כאשר מגיע זמנו לבוא לפני ב"ד של מעלה, נוכח האדם בצער כי בזבז את זמנו היקר מכל בשמיעת מנגינות שווא, אולם אז כבר מאוחר מידי, ועל כל אדם להזכיר לעצמו בכל יום ובכל שעה מהי תכלית בואו לעולם הזה, אל לו לתת ליצר הרע להסיח את דעתו מהתורה והמצוות.

(בשם החפץ חיים הקדוש זיע"א)

היום השני עבר עליו כמו היום הראשון, וביום השלישי כאשר הרגיש כי לא יוכל להחזיק מעמד יום נוסף ללא אוכל, הלך אל ביתו ודפק בדלת, המשרתת יצאה אליו ואמרה בקול נרגז: בעל הבית שלנו נעלם, כל המשפחה מחפשת אחריו זה שלושה ימים ואתה בא לבלבל את המוות, וטרקה את הדלת. בלית ברירה דפק שוב בדלת והעזרת שוב טרקה בפניו, רק עכשיו הבין ראובן כמה אכזרי היה מצידו שלא הכניס עניים אל ביתו, בלית ברירה שוב דפק בדלת וצעק שאם לא יתנו לו לאכול עלול הוא ימות מרעב, אז שמע את אשתו אומרת למשרתת להכניס את הקבצן למטבח ולתת לו משהו לאכול. בלב מלא הכרת הטוב ישב ראובן במטבח המפואר של ביתו, אכל משאריות המזון ששמו לפניו ושם לבית המדרש. כך נהג במשך השבועות והחדשים הבאים, רק כאשר הרגיש שאיננו יכול יותר, הלך רק אל ביתו לבקש אוכל. מי יודע מה קרה לראובן? אמרו האנשים, אולם דבר אחד ברור, אילו הוא היה בבית, לא היה הקבצן המזור וזכה לארוחה בביתו.

סוף הסתיימה השנה וראובן הלך ליער לקראת חצות הליל לפגוש את האיש בתרכיכים הלבנים, בהגיעו למקום המפגש לא מצא את האיש, ראובן חיכה וחיכה, עד שהגיע למסקנה המעציבה שכל סבלו היה כנראה לשווא ותשובתו לא נתקבלה, הוא שב לבית המדרש ונשכב על הספסל כשהוא פורץ בבכי מר, עד שנרדם, בחלומו הופיע האיש שאמר לו: "באתי להזכיר לך על הפגישה שיש לנו מחר בערב". כשהתעורר התברר לו שטעה בתאריך והשנה מסתיימת רק מחר בלילה. ולבו היה מלא תקוה כי תשובתו נתקבלה. למחרת בלילה עשה את דרכו ליער, האיש חיכה לו שם, ועל פניו הייתה שפוכה נהרה שלא מן העולם הזה. "תפשוט בבקשה את הבגדים ותלבש את הבגדים שלך" צוה האיש והושיט לו חבילה בו היו ארוזים בגדיו המקוריים, ראובן מיהר למלא אחר הפקודה. והאיש אמר לו: אני יכול לומר לך שתשובתך נתקבלה ועכשיו אני יכול לנוח בשלום על משכבי, שוב לביתך ולמשפחתך וה' יהיה בעורך, ועם סיום דבריו נעלם כלא היה. ראובן נטל את הבגדים בלויי הסחבות והלך לביתו.

שמחת המשפחה היתה גדולה כאשר ראובן הופיע פתאום בביתו, כולם שמחו לראותו בריא ושלם, ולשאלתם מה קרה ואיפה היה? הבטיח כי מחר הוא יעשה מסיבה ויסיביר להם הכל. למחרת נערכה בביתו מסיבה גדולה אליה הוזמנו כל אנשי העיר, ובמיוחד העניים, כולם היו מלאים מתח וסקרנות לשמוע את סיפורו. באמצע הסעודה כאשר כולם סיימו לאכול, נעלם שוב ראובן, חיפשו אותו בכל הבית ולא מצאו אותו, במהומה שקמה הופיע לפתע הקבצן המוכר שכבר הפך חלק בלתי נפרד מביתו, ניגש לראש השולחן וביקש שקט, ואז אמר: "ידידי היקרים הסתכלו עלי מקרוב, אני ראובן! צחוק אדיר ליוה את דבריו, אולם כאשר נדם הצחוק, נשמע שוב קולו הברור של הקבצן: כן אני ראובן ותסלחו לי לרגע, אלך שוב להחליף את בגדי, ואחזור לספר לכם את סיפורי. כאשר חזר לבוש שוב בבגדיו סיפר להם את סיפורו ואמר: מכאן ואילך יהיה ביתו פתוח לכל ובמיוחד לעניים ולנצרכים, ובהצביעו על בגדי הקבצן המטולאים אמר: בלויי הסחבות אלה, יהיו בעיני מעתה כרכוש בעל ערך רב, הם יזכירו לי תמיד את חובתו של האדם להיות מכניס אורחים ולהשתתף בצערם וסבלם של הרעבים ללחם. והם יזכירו לי תמיד להיות אסיר תודה לה' על שקיבל את תשובתי והעניק לי חיים עשירים יותר ובעלי משמעות מלאה יותר משידעתי קודם לכן.

צ'ין אדם לחברו

בזכות מצוות הכנסת כלה

מעשה באחד מבני העליה שבירושלים של מעלה לפני כשמונים שנה, שבתו הגיעה לפרקה ועמדה להינשא, אך לרש אין כל, ולא היה בידו אפילו שווה פרוטה להכניסה לחופה, ויפן היהודי לשפוך שיח אל הכותל המערבי, בבכי ובתחנונים בדמעות שלישי, באותה שעה היה שם הרה"ח ר' דוד שעכטער זצ"ל (אביו של הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א) וישמע את קול בכיו הרם, ניגש אליו רבי דוד ושאלו, יאמר נא אחי ורעי לסיבת בכיו, ויען היהודי, כלה לי בבית, ואין בידי אפילו פרוטה שחוקה אחת, אמר לו ר' דוד בפשטות שיבוא עמו אל ביתו, ובבואם הביתה נתן לו ר' דוד את כל הסכום הנדרש להוצאות הנישואין, אף שלא היה ר"ד מעשירי העיר כלל וכלל, אלא שגם הוא עמד לחתן אחד מצאצאיו כעבור חודשים מספר, ובסייעתא דשמיא הצליח לחסוך פרוטה לפרוטה עד שהיה בידו את כל הוצאות החתונה, אך כיון שלא היה זקוק כעת לסכום זה, על כן העניק לו את כל צרור הכסף במתנה, ובטח בשם יתברך שבוודאי יהא בעזרו ויוזמין לו צרכיו עד בוא היום שייכנס בנו לחופה. באותו יום הלך ר' דוד להתפלל תפלת מנחה בבית מדרשו של הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זיע"א, ויהי אך ראהו רבי שלומקע עננה אליו "דו שיינסט" (אתה זוהר) אמור נא לי מה זכות באה לידך? השיב ר' דוד בתמימות שלא עשה ולא כלום, אולם הרה"ק מזוועהיל לא הרפה ממנו, והפציר בו מאד שיגלה לו את המצווה שעשה, השיב ר' דוד לעומתו, שאם גילו לו

מן השמים שעשה מצוה מדוע לא נתגלה לו גם איוו מצוה עשה, ואעפ"כ דחק בו הרה"ק מזוועהיל וסיפר לו מה שעשה, והבטיח לו שאם ימלא רצונו, יקבע עמו לימוד בחברותא מדי יום ביומו, (כי כמה פעמים כבר הפציר ר' דוד בהרה"ק מזוועהיל שילמד עמו, והוא היה דוחה אותו בלך ושוב), או אז הסכים לספר לו דברים כהווייתן, ויהי כשמוע כן הרה"ק מזוועהיל נענה ואמר: ראיתי עליך הזדככות גדולה מאד, ובוזה תיקנת את נשמתך בגלגול זה ובכל הגלגולים הקודמים, ועתה הנני מבין איך זכית לכך.

שלא ילבין פני חבריו ברבים

פעם אחת הוזמן הרה"צ ר' אריה לוי זיע"א לבית המשפט, לתביעה שיפצע שטר שהוא חתום עליו בתור ערב. תמה הרב על כך מאחר שלא היה זכור לו כלל שחתם על השטר הנזכר, הופיע הרב בבית המשפט ונוכח לדעת כי חתימתו זויפה ובעל החוב ניצב מולו כשהוא משפיל עיניו מרוב בושע על מעשה הזיוף, כדי לא לביישו לא הכחיש הרב שזוהי חתימתו שלו, ואך ביקש מהשופט שיטיב עמו ויאפשר לו לפרוע השטר בתשלומים חודשיים, במשך שנים אחדות שילם הרב מכיסו 28 ל"י לחודש שהיה סכום גדול באותם הימים, על שטר שלא חתם עליו מעודו, ובלבד שלא ילבין פני חברו ברבים.

חילולא דצדקיא

שבת קודש ו' תשרי הרה"ק רבי אריה לייב הסבא משפאלע ב"ר ברוך (תקע"ב) הרה"ק רבי מרדכי ב"ר דוד מטאלנא (תרל"ב)

יום ראשון ז' תשרי זבולין בן יעקב (ב' אלפים שי"א)

יום שני ח' תשרי הרה"ק רבי נח ב"ר מרדכי מלעכוויטש (תקצ"ד) הרה"ק רבי אלעזר ניסן מדראביטש ב"ר משה מאיהעל (תרט"ו)

יום שלישי ט' תשרי הרה"ק רבי דוד הלוי מסטעפין ב"ר שמואל (תלמיד הבעש"ט - תקע"א)

יום הכיפורים י' תשרי הרה"ק רבי משה יצחק (ר' איציקל) מפשעווארסק ב"ר נפתלי (תשל"ז)

יום חמישי י"א תשרי הרה"ק רבי צבי אריה מאליק ב"ר גדליה (תקע"ב)

יום שישי י"ב תשרי הרה"ק רבי אברהם המלאך ב"ר דוב בער (תקל"ז) הרה"ק רבי שמואל ב"ר מנחם מענדל המוהר"ש מליובאוויטש (תר"מ)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

מסופר על אבי המוסר הגה"ק רבי ישראל מסלנט זיע"א, שפעם ראו אותו בערב יום הכיפורים כשהוא לוקח פטיש ועולה לעזרת הנשים, ומכניס את המסמרים אשר בלטו מן הספסלים, כדי שהנשים הבאות לבית הכנסת להתפלל, לא ינזקו חלילה מהמסמרים החדים הבולטים.